T078 BL VIII (09) 1443 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Bí Sô Ni Tỳ Nại Da Q9

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 9 127

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 9

Hoïc Xöù Thöù Tö: GIAËT Y CUÕ CHO BÍ SOÂ KHOÂNG PHAÛI BAØ CON (Tieáp Theo)

Luùc ñoù Theá Toân thaáy roài lieàn suy nghó: “Caùc thích töû naøy voán vì caàu giaûi thoaùt maø xuaát gia, nay laïi boû thieåu duïc chìm ñaém trong taøi lôïi”. Theá Toân muoán hoï khoâng chìm ñaém trong taøi lôïi nöõa neân cuøng chuùng taêng trôû laïi röøng Theä-ña ôû thaønh Thaát-la-phieät an truù nhö tröôùc kia. Luùc ñoù cuï thoï OÂ-ñaø-di vaøo saùng sôùm ñaép y mang baùt vaøo thaønh theo thöù lôùp khaát thöïc ñeán nhaø cuûa vôï cuõ laø Caáp-ña ñöùng ôû cöûa ngoû, Caáp-ña töø xa troâng thaáy nhaän ra OÂ-ñaø-di lieàn chaïy tôùi ñaám ngöïc noùi: “OÂ-ñaø-di, taïi sao anh laïi boû em maø xuaát gia?”, OÂ-ñaø-di noùi: “Hieàn thuû, Theá Toân khi coøn laø Boà taùt cuõng ñaõ boû ngöôøi vôï yeâu quyù laø Da-du-ñaø-la vaø saùu vaïn theå nöõ ñeå xuaát gia, toâi laøm sao coù theå cuøng soáng vôùi naøng”. Caáp-ña noùi: “Theá thì em cuõng muoán xuaát gia”, OÂ-ñaø-di noùi: “Neáu ñöôïc nhö theá thì raát toát”, Caáp-ña noùi: “Em thu xeáp gia nghieäp xong seõ xuaát gia”, OÂ-ñaø-di noùi: “Neân mau thu xeáp, ñöøng coù trì treä”. Noùi roài lieàn boû ñi, khoâng bao laâu sau laïi ñeán hoûi: “Sao coâ chöa xuaát gia?”, Caáp-ña noùi: “Toâi thu xeáp gia nghieäp chöa xong”, OÂ-ñaø-di noùi: “Chaéc coâ ñôïi sau khi nöôùc Kieàu- taùt-la bò chaùy heát, coâ môùi thu xeáp xong phaûi khoâng?”, Caáp-ña noùi: “Noäi nhaät hoâm nay thu xeáp xong, ngaøy mai toâi seõ xuaát gia”. Sau ñoù OÂ-ñaø-di laïi suy nghó: “Ta do tuïc luïy tröôùc kia neân caùc vò ñoàng phaïm haïnh Haéc baùt khinh khi, neáu Caáp-ña xuaát gia ta seõ caøng chieâu laáy cô hieàm raèng luïc chuùng Bí-soâ ñaõ ñoä Bí-soâ ni”. Nghó roài lieàn sanh truy hoái neân trôøi vöøa höøng saùng OÂ-ñaø-di lieàn ñaép y mang baùt ñi ñeán thaønh Vöông-xaù, vöøa ñeán nôi thì ñuùng vaøo luùc Haï an cö. Trong luùc ñoù Caáp-ña thu xeáp xong gia nghieäp lieàn ñeán trong röøng Theä-ña hoûi caùc Bí-soâ: “Vò aáy ôû ñaâu?”, caùc Bí-soâ hoûi: “Vò aáy laø ai?”, ñaùp: “Laø Thaùnh giaû OÂ-ñaø-di”, caùc Bí-soâ noùi:

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 9 128

“Vò aáy ñaõ ñi ñeán thaønh Vöông-xaù caùch ñaây raát xa”. Caáp-ña nghe roài lieàn khoùc, caùc Bí-soâ hoûi vì sao khoùc, Caáp-ña noùi: “Thaùnh giaû OÂ-ñaø-di baûo toâi boû theá tuïc seõ cho toâi xuaát gia, nay toâi thu xeáp xong gia nghieäp ñeán ñaây thì Thaùnh giaû laïi boû ñi xa. Baây giôø toâi khoâng coøn nhaø ñeå veà laïi cuõng khoâng ñöôïc xuaát gia, laøm sao khoâng khoùc”. Moät ngöôøi nghe roài lieàn noùi: “Vì dao caïo ôû ñaây cuõ neân Thaùnh giaû ñi ñeán Vöông thaønh muoán laáy dao môùi veà ñeå caïo toùc cho baø”. Vöøa luùc aáy coù chuùng Bí-soâ ni vì thænh giaùo thoï neân ñeán trong röøng Theä-ña, thaáy Caáp-ña ñang ñöùng khoùc lieàn hoûi nguyeân do, Caáp-ña lieàn keå laïi söï vieäc, caùc Bí-soâ ni noùi: “Bí-soâ khoâng coù ñoä cho ni xuaát gia maø phaûi laø Bí-soâ ni ñoä, baø haõy theo chuùng toâi ñeán choã Ñaïi-theá-chuû Kieàu-ñaùp-di seõ ñoä cho baø xuaát gia”. Caáp-ña lieàn ñi theo caùc ni ñeán choã Ñaïi-theá-chuû, Ñaïi-theá-chuû lieàn cho Caáp-ña xuaát gia. Luùc ñoù OÂ-ñaø-di ôû thaønh Vöông-xaù laïi suy nghó: “Vì ta muoán traùnh caùc Haéc baùt cô hieàm neân khoâng ñoä cho Caáp-ña xuaát gia, nhö theá laø ta bò maát maùt lôùn. Neáu coù vò Haéc-baùt naøo khaùc ñoä cho Caáp-ña xuaát gia thì duø ta muoán gaëp trong choác laùt cuõng khoâng theå ñöôïc”, do nghó nhö vaäy neân tuy Haï an cö nhöng taâm cuûa OÂ-ñaø-di thöôøng khoâng vui. Sau ñoù coù moät Bí-soâ ma-ha-la töø thaønh Thaát-la-phieät Haï an cö xong ñi ñeán Vöông thaønh, ñuùng luùc OÂ-ñaø-di ñöùng ngoaøi cöûa ngoû tinh xaù Truùc-laâm troâng thaáy. Nhìn thaáy laõo Bí-soâ naøy toùc baïc traéng, mi daøi phuû maét, böôùc ñi thong thaû, khoâng bieát coù phaûi laø baäc Thöôïng toïa hay khoâng, neân OÂ-ñaø- di böôùc tôùi chaøo hoûi, vò laõo Bí-soâ lieàn luoân mieäng noùi: “Kính leã A-giaù -lôïi-da, kính leã OÂ-ba-ñaø-da”. OÂ-ñaø-di nghe noùi roái bieát khoâng phaûi laø baäc Thöôïng toïa, lieàn daãn vaøo chuøa hoûi: “Thaày töø ñaâu ñeán ñaây?”, ñaùp: “Töø thaønh Thaát-la-phieät ñeán”. OÂ-ñaø-di nghe roài lieàn suy nghó: “Neáu ta hoûi tin töùc Caáp-ña tröôùc thì ngöôøi nghe seõ cheâ traùch, ta neân tuaàn töï hoûi thaêm”, nghó roài lieàn hoûi: “Theá Toân coù ñöôïc ít bònh, ít naõo, ñi ñöùng töï taïi, sôû haønh an vui chaêng? Theá Toân coù Haï an cö ôû ñoù chaêng?”, ñaùp: “Theá Toân khoâng bònh, an vui vaø Haï an cö taïi ñoù”, laïi hoûi: “Töù chuùng coù ñöôïc khoâng bònh vaø an vui chaêng, coù thöôøng ñeán nghe Theá Toân thuyeát phaùp chaêng?”, ñaùp: “Töù chuùng ñeáu khoâng bònh an vui vaø thöôøng ñeán nghe Phaät thuyeát phaùp”, laïi hoûi: “Chö toân tuùc nhö Kieàu-traàn-nhö, Ca Dieáp Ba, Xaù-lôïi-töû, Muïc-kieàn-lieân… Ñaïi-theá-chuû Kieàu Ñaùp Di cho ñeán vua Thaéng-quang… coù ñöôïc voâ bònh an vui chaêng?”, ñaùp: “Taát caû ñeàu khoâng bònh an vui”, laïi hoûi: “Thaày coù bieát vôï cuûa Ñaïi thaàn teân laø Caáp-ña khoâng?”, ñaùp: “Coù bieát, baø cuõng laø vôï tröôùc kia cuûa ñaïi ñöùc OÂ- ñaø-di”, laïi hoûi: “Chaúng phaûi baø ta vaãn coøn laø vôï cuõ cuûa Ñaïi ñöùc aáy hay

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 9 129

sao?", ñaùp: "Nay baø ñaõ xuaát gia roài", laïi hoûi: "Ai ñaõ ñoä cho baø ta xuaát gia?", ñaùp: "Laø Ñaïi-theá-chuû". OÂ-ñaø-di sau khi bieát roõ söï vieäc roài lieàn suy nghó: "Caáp-ña ñaõ xuaát gia, ta neân gaëp maët", nghó roài lieàn laáy baùt cuûa laõo Bí-soâ treo leân coïc ngaø voi roài ñöa daàu cho thoa chaân tay, noùi raèng: "Trong phoøng naøy coù saún thöùc aên, ôû ñaây coù lôïi döôõng gì thaày cöù thoï duïng". Laõo Bí-soâ lieàn noùi: "Toâi khoâng muoán ôû ñaây", OÂ-ñaø-di lieàn ñöa caùi khoùa cöûa vaø noùi: "Nhö Theá Toân coù daïy Bí-soâ khoâng neân boû khoâng truù xöù, naøy Ma-ha-la, ñaây laø khoùa cöûa, thaày neân bieát". Noùi roài lieàn boû ñi ñeán thaønh Thaát-la-phieät, vaøo trong röøng Theä-ña queùt doïn saïch seõ phoøng cuûa mình roài ñoïc tuïng chaùnh phaùp. Vöøa luùc ñoù coù Bí-soâ ni vaøo trong röøng Theä-ña thænh giaùo thoï, nghe tieáng ñoïc tuïng lieàn cuøng ñeán choã OÂ-ñaø-di hoûi: "Ñaïi ñöùc laâu nay ñi ñaâu vaéng?", ñaùp: "Toâi coù vieäc phaûi ñeán thaønh Vöông-xaù vöøa môùi trôû veà". Caùc ni nghe roài veà chuøa noùi vôùi Caáp-ña: "Coâ neân Hoan-hæ vì A-giaù-lôïi-da cuûa coâ ñaõ veà ñeán trong röøng Theä-ña roài", Caáp-ña hoûi: "A-giaù-lôïi-da naøo?", ñaùp laø Bí-soâ OÂ-ñaø-di, Caáp-ña hoûi: "Sao coâ bieát Bí-soâ aáy laø thaày quyû phaïm cuûa toâi, toâi ñaâu coù theo Bí-soâ aáy thoï hoïc", caùc ni noùi: "Ñaâu caàn theo thoï hoïc, coâ neân ñeán hoûi thaêm söùc khoûe cuûa vò aáy". Caáp-ña lieàn mang theo höông boät… ñi ñeán phoøng cuûa OÂ-ñaø-di goõ cöûa, OÂ-ñaø-di hoûi laø ai, ñaùp laø Caáp-ña, OÂ-ñaø-di lieàn môû cöûa môøi vaøo roài hoûi: "Ai cho baø xuaát gia?", ñaùp laø Ñaïi-theá-chuû, OÂ-ñaø-di noùi: "Tröôùc ñaây vì coù vieäc gaáp phaûi ñi ñeán Vöông thaønh, coøn coâ vì sao laïi gaáp caàu lìa tuïc?", ñaùp: "Tröôùc ñaây ñaïi ñöùc baûo toâi thu xeáp gia nghieäp roài ñoä toâi xuaát gia. Toâi nghe lôøi neân thu xeáp gia nghieäp, khoâng ngôø ñaïi ñöùc boû toâi ñi ñeán Vöông thaønh. Neáu Ñaïi-theá-chuû khoâng ñoä toâi xuaát gia thì luùc aáy toâi khoâng bieát phaûi laøm sao", OÂ-ñaø-di noùi: "Chaúng phaûi luùc ñoù toâi coù höùa laø daïy cho coâ sao, coâ haõy ngoài xuoáng ñaây, toâi seõ thuyeát phaùp cho coâ nghe". Caáp-ña lieàn ngoài xuoáng chuù taâm nghe phaùp, OÂ-ñaø-di khi thuyeát phaùp lieàn nhôù laïi chuyeän vui cöôøi thuôû xöa neân hoûi Caáp-ña: "Coâ coù nhôù ngaøy xöa taïi vöôøn , röøng , mieáu , chuùng ta ñaõ aên nhöõng moùn aên ngon nhö theá nhö theá khoâng?". Khi cuøng noùi chuyeän taâm duïc lieàn khôûi khieán tình yù hoãn loaïn. Phaøm ngöôøi nöõ trí hueä coù naêm tröôøng hôïp khoâng coïng söï: Moät laø bieát ngöôøi nam coù taâm duïc höøng thaïnh hay khoâng coù…, luùc ñoù Caáp-ña bieát OÂ-ñaø-di ñang coù taâm duïc höøng thaïnh neân xin pheùp ra ngoaøi moät laùt seõ trôû vaøo, nhöng khi ra khoûi phoøng Caáp-ña lieàn boû chaïy. OÂ-ñaø-di nghe tieáng chaân chaïy lieàn chaïy theo ra goïi Caáp-ña, do haáp taáp chaïy theo neân sanh chi chaïm vaøo baép veá khieán tinh tieát ra, duïc taâm lieàn tieâu tan neân OÂ- ñaø-di ñöùng laïi boài hoài nhìn theo. Caáp-ña thaáy vaäy lieàn quay trôû laïi noùi: "Thaùnh giaû, neáu vöøa

roài toâi chaáp thuaän thì toâi khoâng coøn laø Bí-soâ ni, Thaùnh giaû cuõng khoâng coøn laø Bí-soâ". OÂ-ñaø-di noùi: "Nhö Theá Toân ñaõ daïy, neáu ai hoä mình töùc laø

hoä ngöôøi, neáu ai bieát hoä ngöôøi lieàn thaønh hoä mình. Theá naøo laø hoä mình töùc laø hoä ngöôøi? Töï coù theå tu taäp, do tu taäp nhieàu neân coù chöùng ngoä. Theá naøo laø hoä ngöôøi lieàn thaønh hoä mình?: Khoâng naõo haïi, khoâng phaãn haän, khoâng coù taâm oaùn haïi, thöôøng khôûi loøng töø bi thöông xoùt moïi loaøi". Caáp-ña noùi: "Thaùnh giaû haõy côûi quaàn ra ñöa cho toâi giaët". Khi OÂ-ñaø-di ñöa quaàn cho Caáp-ña giaët, Caáp-ña thaáy tinh dính dô lieàn sanh taâm hoái, taâm nhieãm lieàn boäc phaùt, nhö trong kinh Phaät coù keä: "Nhöõng ngöôøi say ñaém duïc, Khoâng thaáy ñöôïc nghiaõ lôïi, Khoâng quaùn ñöôïc thieän phaùp, Thöôøng ñi trong toái taêm". Do taâm nhieãm neân tình yù roái loaïn, Caáp-ña lieàn laáy gioït tinh aáy ñeå vaøo trong nöõ caên, do nghieäp löïc cuûa höõu tinh khoâng theå nghó baøn neân ngay luùc aáy lieàn coù thaân trung aám toái haäu cuûa moät höõu tình ñeán thaùc thai. Caáp-ña veà chuøa giaët y cuûa OÂ-ñaø-di, chö ni troâng thaáy lieàn hoûi, Caáp- ña lieàn keå laïi moïi vieäc, chö ni nghe roài noùi raèng: "Chuùng toâi khoâng ngôø laïi xaûy ra chuyeän nhö vaäy", Caáp-ña noùi: "Ñaïi ñöùc OÂ-ñaø-di chöa heà xuùc phaïm thaân phaàn cuûa toâi", chö ni noùi: "Chöa xuùc chaïm maø coøn nhö theá". Noùi roài chö ni lieàn ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Coâ ni kia khoâng phaïm Ba-la-thò-ca, nhöng coâ aáy ñaõ coù thai, neân ñeå coâ aáy ôû choã khuaát, caáp döôõng thöùc aên uoáng chôù ñeå thieáu thoán. Ñöùa beù sanh ra ñaët teân laø ñoàng töû Ca-nhieáp-ba cho xuaát gia seõ ñoaïn caùc höõu laäu, chöùng quaû A-la-haùn, trong haøng ñeä töû cuûa ta seõ laø ngöôøi coù bieän taøi thuyeát giaûng baäc nhaát". Luùc ñoù Theá Toân lieàn suy nghó: "Do Bí-soâ nhôø Bí-soâ ni khoâng phaûi laø thaân toäc giaët y neân xaûy ra ñieàu toäi loãi nhö theá". Theá Toân lieàn do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: "Neáu laïi coù Bí-soâ ni giaët, nhuoäm, ñaäp y cuõ cho Bí-soâ khoâng phaûi laø baø con thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca". Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Caáp-ña hoaëc coù ngöôøi naøo khaùc gioáng nhö vaäy. Thaân toäc laø töø baûy ñôøi cuûa hai beân cha meï trôû laïi, baûy ñôøi trôû leân thì khoâng phaûi. Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ñaø-di. Y cuõ laø y cuõ thuoäc trong baûy loaïi y: Y baèng loâng, y Soâ-ma, Xaø-nhöôïc-ca, Yeát-lan-ñaïc-ca baù töû, Ñoäc-coâ-laïc-ca, Cao-coâ-baïc-ca vaø An-baùt-lan-ñaéc-ca. Giaët laø döôùi cho ñeán ñem ngaâm nöôùc. Nhuoäm laø döôùi cho ñeán ñem nhuùng vaøo trong maøu. Ñaäp laø döôùi cho ñeán laáy tay ñaäp moät caùi.

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 9 131

Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ni bieát Bí-soâ khoâng phaûi laø thaân toäc, khôûi töôûng khoâng phaûi thaân toäc maø giaët y cuõ lieàn phaïm Xaû-ñoïa; nhuoäm, ñaäp cuõng phaïm. Trong ba vieäc hoaëc laøm caû ba, hoaëc laøm hai vieäc, hoaëc moät vieäc; hoaëc trong ba vieäc tuøy laøm moät vieäc naøo ñeàu phaïm boån toäi; neáu nghi khoâng phaûi laø thaân toäc maø laøm cuõng phaïm Xaû-ñoïa. Neáu Bí-soâ laø thaân toäc laïi khôûi töôûng khoâng phaûi laø thaân toäc maø laøm thì phaïm AÙc-taùc. Neáu Bí-soâ laø thaân toäc maø khôûi taâm nghi cuõng phaïm AÙc-taùc.

Hoïc Xöù Thöù Naêm: NHAÄN Y TÖØ BÍ SOÂ KHOÂNG PHAÛI BAØ CON Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Phaät chöa caám Bí-soâ ni truï nôi A-lan-nhaõ, cho neân chö ni thöôøng ñeán trong röøng vaéng tu taäp tónh löï thoï laïc trong thaéng ñònh. Luùc ñoù Bí- soâ ni Lieân-hoa-saéc cuøng naêm traêm ñoà chuùng ñi ñeán trong röøng Toái ngoài baùn giaø nhaäp Dieät taän ñònh döôùi moät goác caây. Ñeán xeá chieàu caùc ni muoán trôû veà truù xöù trong thaønh Thaát-la-phieät, moät vò ni noùi: "Chuùng ta neân goïi Thaùnh giaû Lieân-hoa-saéc xuaát ñònh ñeå cuøng ñi", ni khaùc noùi: "Thaùnh giaû coù ñaïi oai thaàn, neáu caàn coù theå trôû veà truù xöù truôùc chuùng ta". Do vaäy caùc ni laëng leõ trôû veà thaønh Thaát-la-phieät, ñeán chieàu toái Lieân-hoa-saéc môùi xuaát ñònh, nhìn khaép thaáy khoâng coù ai, bieát laø chö ni ñaõ trôû veà tröôùc beøn suy nghó: "Ta neân vaøo thaønh hay ôû laïi ñaây", nghó roài quyeát ñònh ôû laïi neân lieàn nhaäp ñònh. Ñeâm ñeán coù ñaùm giaëc naêm traêm ngöôøi sau khi troäm cöôùp xong ñeán trong röøng naøy cuøng nhau baøn baïc laø phaân nöõa ôû ñaây chia taøi vaät ñaõ cöôùp ñöôïc, coøn phaân nöõa ñi canh phoøng. Nhoùm ñi canh phoøng phaùt hieän ra Thaùnh giaû ñang nhaäp ñònh khoâng bieát laø ngöôøi hay laø goác caây, trong nhoùm coù moät vò tu hoaøn tuïc noùi: "Ñaây laø Bí-soâ ni", ñaùm giaëc nghe roài lieàn khôûi nieäm: "Trong röøng toái naøy laø nôi ñaùng sôï maø Bí-soâ ni laïi ngoài nhaäp ñònh ôû ñaây, thaät laø hy höõu". Khi trôû veà choã chuùa giaëc, chuùa giaëc hoûi: "Caùc vò ñi canh phoøng coù thaáy ñieàu gì laï khoâng?", ñaùp: "Coù, trong röøng toái ñaùng sôï naøy laïi coù moät Bí-soâ ni ngoài nhaäp ñònh". Chuùa giaëc nghe roài lieàn cuøng ñaùm giaëc ñi ñeán ñoù xem, ñeán nôi thaáy moät Bí-soâ ni dung maïo ñoan nghieâm, oai nghi tòch ñònh, vöøa nhìn lieàn sanh kính tín. Chuùa giaëc lieàn khen ngôïi: "Trong röøng naøy coù hai ñieàu Khaû-aùi: Moät laø aùnh traêng ñeïp, hai laø dung maïo Khaû-aùi cuûa Bí-soâ ni". Chuùa giaëc baûo ñaùnh thöùc coâ ñeå chuùa giaëc cuùng döôøng nhöng vò tu hoaøn tuïc ôû trong ñaùm giaëc noùi: "Bí-soâ ni khoâng aên phi thôøi", chuùa giaëc lieàn khen ngôïi: "Trong röøng naøy coù hai ñieàu Khaû-aùi: Moät laø dung maïo ñoan nghieâm, hai laø khoâng aên phi

thôøi". Chuùa giaëc laïi muoán môøi uoáng röôïu, vò tu hoaøn tuïc lieàn noùi: "Bí-soâ ni khoâng uoáng röôïu", chuùa giaëc lieàn khen ngôïi: "Trong röøng naøy coù hai ñieàu Khaû-aùi: Moät laø dung maïo ñoan nghieâm, hai laø khoâng uoáng röôïu". Chuùa giaëc laïi noùi: "Nay ta may maén gaëp ñöôïc thöôïng phöôùc ñieàn maø laïi khoâng daâng cuùng gì ñöôïc", noùi roài lieàn laáy taám baïch ñieäp quyù giaù goùi thöùc aên thöôïng dieäu treo leân caây noùi raèng: "Neáu ñuùng nhö nghi dung tòch ñònh cuûa Thaùnh giaû thì khoâng vieäc gì laø khoâng hay, khoâng vieäc gì laø khoâng bieát. Nay toâi treo y thöïc treân caây naøy, mong Thaùnh giaû töø bi thoï duïng", Chuùa giaëc noùi xong lieàn cuøng ñaùm giaëc boû ñi. Qua saùng mai Lieân-hoa-saéc xuaát ñònh thaáy chung quanh coù nhieàu daáu chaân ngöôøi lieàn nhaäp ñònh quaùn, bieát laø daáu chaân cuûa naêm traêm giaëc cöôùp ñeán ñaây roài ñi, nhìn leân treân caây thaáy coù y thöïc bieát laø do taâm tònh kính tín cuûa giaëc

cöôùp maø ñöôïc, coâ nghó: “Neáu ta ñôïi coù ngöôøi ñeán trao thöùc aên thì sôï coù caàm thuù ñeán laøm hoaïi vaät tònh thí naøy, ta neân ñem thöùc aên naøy hieán cuùng cho taêng giaø. Nhö Phaät ñaõ daïy, neáu ñoái vôùi ni laø aùc xuùc thì ñoái vôùi taêng laø tònh, ngöôïc laïi neáu ñoái vôùi taêng laø aùc xuùc thì ñoái vôùi ni laø tònh”. Nghó roài coâ lieàn mang thöùc aên naøy ñeán trong röøng Theä-ña, luùc ñoù OÂ-ba-Nan-ñaø ñang ñi kinh haønh ôû tröôùc cöûa ngoû, thaáy Bí-soâ ni ñi ñeán lieàn hoûi: “Ñaïi muoäi, trôøi chöa saùng cöûa thaønh ñaõ môû roài sao?”, ñaùp: “Ñaïi ñöùc, chaúng phaûi toâi töø trong thaønh ñeán maø töø trong röøng Toái ñeán”, OÂ-ba-Nan-ñaø noùi: “Ñaïi muoäi, ban ngaøy toâi vaøo trong röøng aáy coøn thaáy sôï, loâng toùc döïng ñöùng, taïi sao Ñaïi muoäi laïi ôû laïi ñeâm trong röøng aáy?”. Lieân-hoa-saéc lieàn keå laïi söï vieäc ñeâm qua roài noùi: “Ñaây laø y thöïc cuûa ñaùm giaëc ñeå laïi cho vôùi loøng tònh tín”, OÂ-ba-Nan- ñaø noùi: “Ñaïi muoäi, do oai nghi tòch ñònh cuûa coâ maø ñaùm giaëc sanh kính aùi cuùng cho vaät thöïc naøy. Toâi neáu coù taám baïch ñieäp toát naøy ñeå may y Taêng-giaø-chi hai lôùp, truï trong thieåu duïc, tu caùc phaåm thieän thì toát quaù”. Lieân-hoa-saéc lieàn hoûi: “Ñaïi ñöùc caàn taám baïch ñieäp naøy khoâng?”, ñaùp: “Neáu coâ coù dö thì tuøy tình xöû phaân”. Lieân-hoa-saéc noùi: “Ñaïi ñöùc ñôïi toâi mang thöùc aên naøy daâng cuùng cho Taêng, khi trôû laïi seõ cuùng baïch ñieäp naøy cho ñaïi ñöùc”. OÂ-ba-Nan-ñaø nghe roài lieàn suy nghó: “Neáu caùc Haéc baùt khaùc troâng thaáy taám baïch ñieäp naøy chaéc chaén seõ xin thì ta khoâng do ñaâu ñöôïc”, nghó roài lieàn noùi: “Coâ haõy ñöùng ôû ñaây, toâi keâu ngöôøi ra laáy thöùc aên ñem vaøo”, noùi roài lieàn vaøo beân trong, thaáy coù moät ngöôøi ñöùng roãi raõi lieàn baûo ra cöûa nhaän laáy thöùc aên mang vaøo. Vò naøy ra nhaän laáy thöùc aên, Lieân-hoa-saéc daâng thöùc aên roài lieàn giuõ saïch taám baïch ñieäp ñöa cho OÂ-ba-Nan-ñaø. Ñöôïc y OÂ-ba-nan-ñaø lieàn chuù nguyeän: “Nguyeän cho ngöôøi cuùng y naøy taâm nhö anh laïc, taâm tö trôï, ñònh hueä trang nghieâm,

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 9 133

ñaéc ñaïo nhôn thieân, tuøy tình thoï duïng y phuïc thaéng dieäu, cuoái cuøng ñeán Nieát-baøn an oån voâ thöôïng”, chuù nguyeän roài boû ñi. Sau ñoù Lieân-hoa-saéc ñeán ñaûnh leã Theá Toân, Theá Toân thaáy naêm y cuûa Bí-soâ ni cuõ raùch lieàn hoûi A Nan-ñaø: “Chuùng Bí-soâ ni khi an cö lôïi döôõng coù ñaày ñuû khoâng?”, ñaùp: “Theá Toân, chuùng ni an cö lôïi döôõng ñaày ñuû”, Theá Toân hoûi: “Neáu theá thì taïi sao naêm y cuûa Lieân-hoa-saéc ñeàu cuõ raùch?”, ñaùp: “Theá Toân, Bí-soâ ni naøy loøng tin vöõng chaéc, yù thích thuaàn thieän, vaät ñaõ coù ñöôïc ñeàu Hoan-hæ hieán cuùng Tam baûo, ngöôøi ñeán xin ñeàu khoâng laøm cho nghòch yù. Vöøa roài coâ ñöôïc moät taám baïch ñieäp quyù giaù ñaõ cuùng cho ñaïi ñöùc OÂ- ba-Nan-ñaø”. Theá Toân hoûi: “Bí-soâ aáy ñoái vôùi ni khoâng phaûi thaân toäc naøy coù laáy y khoâng?”, ñaùp coù laáy. Phaät baûo A-Nan-ñaø: “Neáu laø Bí-soâ khoâng phaûi thaân toäc thì seõ khoâng nghó ñeán Bí-soâ ni naøy coù ñuû naêm y khoâng, tuøy luùc naøo cho thaûy ñeàu nhaän laáy; ngöôïc laïi neáu laø Bí-soâ thaân toäc seõ khoâng nhö vaäy, thaáy hoï thieáu thoán seõ khoâng chòu nhaän”. Phaät laïi baûo A-Nan-ñaø:

“Trong soá y dö caát ôû trong kho haõy laáy naêm y ñöa cho Bí-soâ ni Lieân-hoa-saéc”. A-Nan-ñaø vaâng lôøi Phaät daïy vaøo trong kho laáy naêm y ñöa cho Lieân-hoa-saéc. Phaät do duyeân naøy baûo caùc Bí-soâ ni cuõng khoâng neân nhaän y töø caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: “Ta vì hai boä ñeä töû cheá hoïc xöù naøy nhö sau: Neáu Bí-soâ ni nhaän y töø Bí-soâ khoâng phaûi baø con thì phaïm Ni-taùt- kyø-ba-daät-ñeå-ca. Theá toân cheá hoïc xöù roài, trong thaønh Thaát-la-phieät coù moät tröôûng giaû giaøu coù, thoï duïng ñaày ñuû, gia saûn nhieàu nhö Tyø sa moân thieân vöông. Tröôûng giaû cöôùi moät ngöôøi con gaùi trong doøng toäc laøm vôï, traûi qua thôøi gian laâu maø vaãn khoâng coù con neân trong loøng öu saàu suy nghó: “Ta tuy giaøu coù nhöng khoâng coù con noái doøng, sau khi ta cheát nhaø vua seõ laáy côù khoâng con ñeå tòch thu gia saûn naøy. Tö löông ñôøi sau ta cuõng chöa tu taäp”. Ngöôøi vôï thaáy choàng öu saàu lieàn hoûi nguyeân do, tröôûng giaû lieàn noùi yù nghó cuûa mình cho vôï nghe, ngöôøi vôï nghe roài lieàn hoûi: “Tu taäp tö löông ñôøi sau nhö theá naøo?”, ñaùp: “Cuùng döôøng thöùc aên thònh soaïn roài cuùng cho Phaät vaø taêng moäi vò moät caëp baïch ñieäp thöôïng haûo, ñoù laø tu taäp tö löông ñôøi sau”. Ngöôøi vôï nghe roài lieàn baûo ngöôøi choàng laøm ngay, ngöôøi choàng lieàn ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài ngoài moät beân, Phaät thuyeát dieäu phaùp cho tröôûng giaû, chæ daïy ñöôïc lôïi hæ roài im laëng. Tröôûng giaû lieàn ñöùng daäy chaép tay baïch Phaät: “Theá Toân, con thænh Phaät vaø chuùng taêng sang mai ñeán nhaø con thoï thöïc, xin thöông xoùt”, Theá Toân im laëng nhaän lôøi, tröôûng giaû bieát Theá Toân ñaõ thöông xoùt nhaän lôøi lieàn kính leã roài ra. Trôû veà nhaø trong ñeâm ñoù tröôûng giaû söûa soaïn ñaày ñuû caùc moùn

aên thöôïng dieäu, ñeán saùng sôùm lo traûi toøa ngoài vaø nöôùc roài sai ngöôøi ñeán thænh Phaät vaø Taêng, Phaät lieàn chaáp trì y baùt cuøng caùc Bí-soâ tôùi nhaø thí chuû. Tôùi choã tröôûng giaû thieát thöïc Phaät vaø Taêng theo thöù töï an toïa, thaáy Phaät vaø taêng nhö phaùp ngoài roài, tröôûng giaû lieàn töï tay daâng caùc moùn aên thöôïng dieäu cuùng döôøng ñaày ñuû, sau ñoù daâng cuùng moãi vò moät caëp baïch ñieäp thöôïng haïng roài ngoài moät beân nghe Phaät thuyeát phaùp. Phaät tuøy theo caên taùnh noùi dieäu phaùp, chæ daïy ñöôïc lôïi hæ roài chuù nguyeän cho thí chuû, sau ñoù tröôûng giaû tieãn ñöa Phaät vaø taêng ra veà, ñi nhieãu quanh Phaät ba voøng, ñaûnh leã Phaät roài vaøo nhaø. Tröôûng giaû tu nieäm xaû thí roài vui möøng noùi vôùi vôï: “Hieàn thuû neân vui möøng vì toâi ñaõ laøm xaû thí tö löông cho ñôøi sau”, ngöôøi vôï noùi: “Tuy anh ñaõ laøm roài, nhöng em chöa laøm”, tröôûng giaû noùi: “Vieäc tu phöôùc thí naøy haù chaúng phaûi em coù chung hay sao?”, ngöôøi vôï noùi: “Tuy bieát coù chung nhöng em vaãn muoán thænh Ñaïi-theá-chuû vaø caùc Bí-soâ ni ñeán nhaø thoï thöïc vaø cuùng cho moãi vò moät caëp baïch ñieäp thöôïng haïng. Ñaây môùi chính laø tö löông ñôøi sau cuûa em”, tröôûng giaû khen: “Hay laém, tuøy yù em muoán”. Ngöôøi vôï cuûa Tröôûng giaû lieàn ñeán choã Ñaïi-theá-chuû ñaûnh leã roài ngoài moät beân, sau khi nghe dieäu phaùp roài lieàn baïch: “Thaùnh giaû, con xin thænh Thaùnh giaû vaø caùc Bí-soâ ni saùng mai ñeán nhaø con thoï

thöïc, xin thöông xoùt”... gioáng nhö ñoaïn vaên treân, cho ñeán ñoaïn vôï Tröôûng giaû ñem chieác röông lôùn ra, trong ñoù ñöïng ñaày baïch ñieäp. Ñaïi-theá-chuû nhìn thaáy lieàn suy nghó: “Theá Toân cheá giôùi khoâng cho Bí-soâ ni thoï nhaän y phuïc thöôïng dieäu, nay neáu ta thoï thì traùi vôùi hoïc xöù, neáu khoâng thoï thì trôû ngaïi thí chuû tu phöôùc, caùc Bí-soâ ni cuõng maát lôïi döôõng”, luùc ñoù caùc Bí-soâ ni cuõng suy nghó: “Neáu Ñaïi-theá-chuû nhaän baïch ñieäp naøy thì toát quaù”. Ñaïi-theá-chuû bieát ñöôïc taâm nieäm cuûa ni chuùng lieàn suy nghó: “Theá Toân neân nhaân vieäc naøy cho ni thoï y toát”. Nghó roài Ñaïi-theá-chuû lieàn cho chö ni thoï y roài chuù nguyeän cho vôï Tröôûng giaû, khi trôû veà Ñaïi-theá-chuû lieàn ñeán choã Theá Toân ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät baûo Ñaïi-theá-chuû: “Laønh thay, Nhö lai chöa cho maø baø ñaõ bieát thôøi, töø nay veà sau cho pheùp Bí-soâ ni thoï y quyù giaù, coù theå trao ñoåi vôùi caùc Bí-soâ”. Ñaïi-theá-chuû nghe Phaät daïy roài ñaûnh leã caùo lui, trôû veà truù xöù noùi cho chö ni bieát, caùc Bí-soâ ni lieàn mang y ñeán trong röøng Theä-ña ñoåi vôùi caùc Bí-soâ. Luùc ñoù chuùng möôøi hai Bí-soâ ni ñem y quyù giaù naøy ñeán choã luïc chuùng muoán ñoåi laáy y thoâ, luïc chuùng noùi: “Caùc coâ cuùng cho toâi, toâi coøn chöa nhaän huoáng chi laø trao ñoåi”. Laïi coù Bí-soâ ni mang y toát naøy ñeán choã Bí-soâ giaø muoán ñoåi laáy y thoâ, Bí-soâ giaø noùi: “Haõy ñôïi moät chuùt chôø toâi baïch Phaät”, noùi roài lieàn ñeán baïch Phaät, Phaät noùi: “Ta caám Bí-soâ

laáy y töø Bí-soâ ni, tröø ñoåi chaùc”. Luùc ñoù Theá Toân khen ngôïi trì giôùi, thieåu duïc tri tuùc roài baûo caùc Bí-soâ: “Tröôùc laø saùng cheá nay laø tuøy khai, neân noùi nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni thoï nhaän y töø Bí-soâ khoâng phaûi laø thaân toäc phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca, tröø ñoåi chaùc”. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho ni trong phaùp luaät naøy. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ni ñoái vôùi Bí-soâ khoâng phaûi laø thaân toäc, khôûi töôûng khoâng phaûi laø thaân toäc hoaëc nghi maø nhaän laáy y töø hoï thì phaïm toäi Xaû- ñoïa. Neáu Bí-soâ ni ñoái vôùi Bí-soâ thuoäc thaân toäc, khôûi töôûng khoâng phaûi laø thaân toäc hoaëc nghi thì phaïm AÙc-taùc. Khoâng phaïm laø neáu Bí-soâ ni ñem y cuùng cho Taêng, hoaëc vì nghe thuyeát phaùp maø cuùng hoaëc vì thoï Vieân cuï maø cuùng hoaëc thaáy bò giaëc cöôùp neân cuùng, hoaëc do mua maø coù, hoaëc do trao ñoåi maø ñöôïc, taát caû ñeàu khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ quen bieát nhieàu ngöôøi ñöôïc cuùng nhieàu lôïi döôõng, ñem y vaät naøy ñeán choã Bí-soâ ni ñeå xuoáng ñaát noùi raèng: “Naøy coâ, nhöõng taøi vaät maø toâi coù ñöôïc naøy, xin coâ haõy thoï nhaän”, noùi roài ñeå ñoù boû ñi, Bí-soâ ni nhaän laáy cuõng khoâng phaïm.

Hoïc Xöù Thöù Saùu: XIN Y TÖØ CÖ SÓ KHOÂNG PHAÛI BAØ CON Duyeân khôûi ôû thaønh Thaát-la-phieät gioáng nhö trong luaät Bí-soâ, do Bí-soâ OÂ-ba-Nan-ñaø xin y töø nhaø tröôûng giaû, cho ñeán caâu Phaät cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni xin y töø cö só hay vôï cö só khoâng phaûi baø con thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Sau khi Theá toân cheá hoïc xöù naøy roài, coù

nhieàu Bí-soâ du haønh trong nhaân gian bò giaëc cöôùp ñoaït heát y phuïc, caùc Bí-soâ naøy noùi vôùi nhau: “Phaät cheá giôùi khoâng cho xin y töø cö só khoâng phaûi baø con, ôû ñaây chuùng ta khoâng coù baø con, phaûi trôû veà thaønh Thaát-la-phieät ñeán choã caùc vò ñoàng phaïm haïnh xin y phuïc, nhöng hieän giôø chuùng ta khoâng coù y phuïc laøm sao ñi ñöôïc”... cho ñeán caâu caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Bí-soâ: Tröø thôøi khaùc laø neáu Bí-soâ bò ñoaït y, bò maát y, bò chaùy y, bò gioù thoåi bay, bò nöôùc cuoán troâi. Tröôùc kia laø saùng cheá, baây giôø laø tuø khai, hoïc xöù naøy neân noùi laïi nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni xin y töø cö só hay vôï cö só khoâng phaûi baø con thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca, tröø thôøi khaùc laø neáu Bí-soâ ni bò cöôùp y, bò maát y, bò chaùy y, bò gioù thoåi bay y, bò nöôùc cuoán troâi y.

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 9 136

Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø ngöôøi trong phaùp luaät naøy. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Söï vieäc Coù ba loaïi: Giaù y, saéc y vaø löôïng y. Veà giaù y: Neáu Bí-soâ ni khoâng gaëp naïn duyeân maø ñeán Cö só khoâng phaûi thaân toäc xin giaù y baèng moät Ca-lôïi-sa-ba-noa (trong giôùi Khoâng cho maø laáy coù giaûi thích) vaø ñöôïc vaøo tay giaù y baèng moät Ca-lôïi-sa-ba- noa thì khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû-ñoïa. Nhö vaäy cho ñeán giaù y baèng naêm möôi Ca-lôïi-sa-ba-noa, tuøy xin tuøy ñöôïc keát toäi naëng nheï chuaån theo ñoù maø bieát. Neáu Bí-soâ ni ñeán Cö só khoâng phaûi thaân toäc xin giaù y baèng moät Ca-lôïi-sa-ba-noa, nhöng laïi ñöôïc giaù y baèng hai Ca-lôïi-sa-ba-noa thì khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc khoâng phaïm. Nhö vaäy cho ñeán giaù y baèng naêm möôi Ca-lôïi-sa-ba-noa, xin ít nhöng ñöôïc nhieàu, phaïm vaø khoâng phaïm chuaån theo ñoù maø bieát. Veà saéc y: Neáu Bí-soâ ni ñeán cö só khoâng phaûi thaân toäc xin y maøu xanh vaø ñöôïc y maøu xanh thì khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû- ñoïa. Cho ñeán caùc maøu khaùc nhö vaøng ñoû traéng... y daøy y moûng... chuaån theo ñoù maø bieát. Neáu Bí-soâ ni xin y maøu xanh laïi ñöôïc y maøu vaøng thì khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc khoâng phaïm. Cho ñeán caùc maøu saéc khaùc vaø daøy moûng hy voïng ñoái nhau cuõng chuaån theo ñoù maø bieát. Veà löôïng y: Neáu Bí-soâ ni ñeán cö só khoâng phaûi thaân toäc xin y baèng naêm khuyûu tay vaø ñöôïc y baèng naêm khuyûu tay thì khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû-ñoïa. Cho ñeán xin y baèng naêm möôi khuyûu tay hoaëc xin y baèng naêm khuyûu tay laïi ñöôïc y möôøi khuyûu tay cho ñeán naêm möôi khuyûu tay chuaån theo ñoù maø bieát. Neáu xin chæ tô laïi ñöôïc moät mieáng nhoû, xin moät mieáng nhoû laïi ñöôïc y daøi roäng ñeàu khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Baûy: XIN Y QUAÙ LÖÔÏNG Duyeân khôûi cuõng gioáng nhö trong luaät Bí-soâ töø Bí-soâ OÂ-ba-Nan- ñaø, luùc ñoù coù nhieàu Bí-soâ bò giaëc cöôùp ñoaït y, OÂ-ba-Nan-ñaø ñeán noùi vôùi caùc vò aáy raèng: “Taïi sao maëc y phuïc cuõ raùch nhö theá maø khoâng ñeán ngöôøi khaùc xin, Theá toân coù cho pheùp neáu bò giaëc

cöôùp y thì khaát caàu khoâng phaïm", caùc Bí-soâ naøy noùi: "Chuùng toâi khoâng theå ñeán ngöôøi khaùc xin y", OÂ-ba-Nan-ñaø noùi: "Neáu khoâng theå khaát caàu thì toâi seõ xin giuùp cho caùc vò", caùc Bí-soâ naøy noùi tuøy yù. OÂ-ba-Nan-ñaø döïa vaøo vieäc naøy ñeán caùc nhaø Baø-la-moân, cö só, tröôûng giaû thuyùet phaùp giaùo hoùa ñöôïc raát nhieàu y phuïc, caùi toát ñem veà cho mình, caùi cuõ xaáu ñem ñöa cho caùc

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 9 137

Bí-soâ kia. Caùc Bí-soâ bieát ñöôïc lieàn baïch Phaät, Phaät do duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni bò ñoaït y, bò maát y, bò chaùy y, bò troâi maát y, bò gioù thoåi bay maát y, ñeán Cö só vôï Cö só khoâng phaûi laø thaân toäc xin y. Cö só cuùng nhieàu y, Bí-soâ ni neáu caàn chæ neân thoï hai y thöôïng haï, neáu thoï quaù phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca." Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho ni trong phaùp luaät naøy. Bò ñoaït y… ñaõ giaûi ôû giôùi treân. Neân thoï hai y thöôïng haï: Coù hai loaïi y thöôïng haï, moät laø y thöôïng haï cuûa Bí-soâ ni, hai laø y thöôïng haï cuûa theá tuïc. Y thöôïng haï cuûa Bí-soâ ni laø y môùi laøm Taêng-giaø-chi hai lôùp thì beà ñöùng ba, beà ngang naêm; neáu laø Ni baø san thì beà ñöùng hai, beà ngang naêm. Y thöôïng haï cuûa theá tuïc laø y thöôïng beà daøi 1hai khuyûu tay, beà roäng ba khuyûu tay; y haï beà daøi baûy khuyûu tay, beà roäng hai khuyûu tay. Neáu caàn neân thoï laø khôûi taâm thoï nhaän. Thoï quaù laø thoï nhaän quaù soá löôïng ñaõ cheá thì khi ñöôïc y vaøo tay lieàn phaïm Xaû-ñoïa. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ni ñeán ngöôøi khaùc xin y thöôïng haï cuûa theá tuïc ñöôïc nhö soá löôïng ñaõ cheá, neáu xin theâm nöõa thì khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû-ñoïa. Neáu xin y thöôïng haï cuûa Bí-soâ ni cuõng gioáng nhö vaäy. Neáu Bí-soâ ni ñeán ngöôøi khaùc xin y thöôïng haï cuûa theá tuïc, duø khoâng ñuû soá löôïng nhö ñaõ cheá cuõng khoâng neân xin theâm nöõa, neáu coù dö thì khoâng caàn phaûi traû laïi cho chuû. Neáu Bí-soâ ni ñeán ngöôøi khaùc xin y thöôïng haï cuûa Bí-soâ ni, neáu khoâng ñuû nhö soá löôïng ñaõ cheá thì coù theå xin theâm, neáu coù dö thì neân traû laïi cho chuû. Neáu y cuûa theá tuïc khoâng ñuû laïi xin theâm hoaëc y cuûa Bí-soâ dö khoâng traû laïi, keát toäi naëng nheï chuaån theo ñaây neân bieát. Neáu coù yù muoán xin quaù soá löôïng ñaõ cheá thì khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû-ñoïa. Phaïm Xaû-ñoïa roài laïi nhaän ñöôïc y vaät nöõa, taát caû ñeàu ñoàng phaïm.

Hoïc Xöù Thöù Taùm: BIEÁT NGÖÔØI TUÏC HÖÙA CUÙNG Y LIEÀN ÑEÁN XIN Duyeân khôûi gioáng nhö trong luaät Bí-soâ töø Bí-soâ OÂ-ba-Nan-ñaø do ñöùa tôù gaùi noùi cho bieát hai vôï choàng tröôûng giaû muoán cuùng y cho mình lieàn ñeán xin… Phaät do duyeân naøy nhoùm caùc Bí-soâ hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni, coù cö só hay vôï cö só khoâng phaûi laø thaân toäc cuøng ñeå daønh tieàn ñònh mua y thanh tònh cuùng cho Bí-soâ ni kòp thôøi

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 9 138

maëc duøng. Bí-soâ ni naøy tröôùc khoâng ñöôïc thænh maø do ngöôøi khaùc noùi cho bieát, lieàn ñeán nhaø kia noùi raèng: Laønh thay hai vò ñeå daønh tieàn mua vaûi cuùng cho toâi, haõy mua loaïi vaûi thanh tònh nhö theá nhö theá..., vì muoán toát, neáu ñöôïc vaûi thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca." Neáu laïi coù Bí-soâ ni: Chæ cho ni trong phaùp luaät naøy. Thaân toäc vaø khoâng phaûi thaân toäc nhö ñaõ giaûi ôû giôùi treân. Giaù y chæ cho vaøng baïc, boái xæ... Bieän laø ñeå daønh tieàn mua vaûi cuùng. Y chæ cho baûy loaïi y nhö trong giôùi treân coù noùi. Mua laø khi mua töø ngöôøi khaùc. Thanh tònh laø ñöôïc nhö vaäy môùi thoï duïng. Cho laø khi thí y. Bí-soâ chæ cho OÂ-ba-Nan-ñaø. Tröôùc khoâng thoï thænh laø khoâng noùi cho bieát tröôùc. Nhôø ngöôøi khaùc noùi cho bieát laø ñöôïc ngöôøi khaùc tieát loä roài ñeán caàu xin vaûi toát. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Coù ba vieäc laø giaù y, saéc y vaø löôïng y. Sao goïi laø giaù y? Neáu Bí-soâ ni ñöôïc y giaù baèng naêm Ca-lôïi-sa-ba- noa töø ngöôøi khoâng phaûi laø thaân toäc, thoï thì khoâng phaïm. Neáu khoâng thoï y naøy laïi ñoøi y toát hôn, giaù cao hôn, khi ñoøi phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû-ñoïa. Nhö vaäy cho ñeán naêm möôi Ca-lôïi-sa-ba-noa, tuøy caàu xin tuøy ñöôïc, phaïm nheï naëng chuaån theo ñaây neân bieát. Sao goïi laø saéc y? Neáu Bí-soâ ni ñöôïc y maøu xanh, thoï thì khoâng phaïm; neáu khoâng thoï laïi ñoøi y maøu ñeïp hôn, khi ñoøi phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm Xaû-ñoïa. Saéc xanh ñaõ nhö vaäy, caùc saéc y khaùc chuaån theo ñaây neân bieát. Sao goïi laø löôïng y? Neáu Bí-soâ ni döôïc y naêm khuyûu tay thoï thì khoâng phaïm; neáu khoâng thoï laïi ñoøi y ñeïp hôn, roäng lôùn hôn phaïm toäi gioáng nhö treân. Nhö vaäy cho ñeán nhieàu khuyûu tay hôn, phaïm toäi naëng nheï ñeàu gioáng nhö treân. Khoâng phaïm laø neáu xin chæ sôïi laïi ñöôïc moät mieáng nhoû, xin moät mieáng nhoû laïi ñöôïc taám y lôùn... ñeàu khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Chín: BIEÁT NGÖÔØI TUÏC RIEÂNG HÖÙA CHO Y LIEÀN ÑEÁN XIN Duyeân khôûi cuõng gioáng nhö giôùi treân cuûa luaät Bí-soâ, chæ khaùc ôû choã laø hai vôï choàng moãi ngöôøi rieâng bieät ñeå daønh tieàn mua y cuùng, OÂ-ba-Nan-ñaø baûo hai ngöôøi hoïp chung tieàn laïi ñeå mua moät y thöôïng haûo... cho ñeán khieán Tröôûng giaû chòu phaït khoå sôû neân caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät. Phaät do duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: "Cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau:

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 9 139

Neáu laïi coù Bí-soâ ni, coù cö só hay vôï cö só khoâng phaûi laø thaân toäc, moãi ngöôøi rieâng bieät ñeå daønh tieàn ñònh mua y thanh tònh nhö vaäy nhö vaäy... ñeå cuùng cho Bí-soâ ni . Bí-soâ ni naøy tröôùc khoâng thoï thænh, nhôø ngöôøi khaùc noùi cho bieát lieàn ñeán noùi vôùi hai vôï choàng raèng: Laønh thay hai vò haõy hoïp chung tieàn laïi ñeå mua y thanh tònh nhö vaäy nhö vaäy... kòp thôøi cuùng cho toâi,

vì muoán y toát, neáu ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät- ñeå-ca.” Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm coù ba loaïi gioáng nhö giôùi treân.

Hoïc Xöù Thöù Möôøi: QUAÙ HAÏN ÑOØI Y Duyeân khôûi gioáng nhö trong luaät Bí-soâ do Bí-soâ OÂ-ba-Nan-ñaø ñeán nhaø ñaïi thaàn Haønh vuõ noùi phaùp veà ba thöù phöôùc nghieäp Höõu söï, khieán cho ñaïi thaàn naøy khôûi taâm Hoan-hæ höùa cuùng cho saùu möôi kim tieàn sau khi Bí-soâ OÂ-ba-Nan-ñaø an cö xong… cho ñeán caâu Phaät cheá hoïc xöù naøy cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni hoaëc vua hay ñaïi thaàn, Baø-la-moân, Cö só sai söù ñem giaù tieàn y ñöa cho Bí-soâ ni noùi raèng: “Thaùnh giaû, soá tieàn naøy laø cuûa vua (Ñaïi thaàn, Baø-la-moân, cö só) sai toâi ñem ñeán, Thaùnh giaû haõy nhaän laáy”. Bí-soâ ni noùi: “Nhôn giaû, giaù tieàn y naøy toâi khoâng ñöôïc nhaän, neáu ñöôïc y thanh tònh thuaän thôøi toâi môùi ñöôïc nhaän”. Söù noùi: “Thaùnh giaû coù ngöôøi chaáp söï khoâng?”, ñaùp: “Coù, tònh nhôn cuûa taêng hay OÂ-ba-tö-ca ôû choã ñoù laø ngöôøi chaáp söï cuûa Bí-soâ ni. Söù giaû lieàn ñeán choã cuûa ngöôøi chaáp söï trao giaù tieàn y roài noùi: “Coâ haõy duøng giaù tieàn y naøy mua y thanh tònh, thuaän thôøi ñöa cho Bí-soâ ni ñeå vò aáy ñaép maëc”. Daën doø ngöôøi chaáp söï xong, söù giaû trôû laïi choã Bí-soâ ni noùi: “Toâi ñaõ ñöa giaù tieàn y cho ngöôøi chaáp söï maø coâ ñaõ chæ, khi ñöôïc y thanh tònh thuaän thôøi coâ neân nhaän”. Bí-soâ ni khi caàn y neân ñeán choã ngöôøi chaáp söï hai hoaëc ba laàn noùi: “Toâi caàn y” ñeå nhaéc, neáu ñöôïc y thì toát, neáu khoâng ñöôïc y thì boán, naêm, saùu laàn ñeán ñoù ñöùng im laëng ñeå nhaéc, ñöôïc y thì toát, neáu khoâng ñöôïc y maø ñeán nhaéc nöõa, coá caàu cho ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Cuoái cuøng vaãn khoâng ñöôïc y thì Bí-soâ ni neân ñeán choã ngöôøi ñaõ ñöa giaù tieàn y hoaëc nhôø ngöôøi ñaùng tin ñeán noùi raèng: “OÂng sai ngöôøi ñöa giaù tieàn y ñeán cho Bí-soâ ni nhöng Bí-soâ ni ñoù cuoái cuøng vaãn khoâng ñöôïc y, oâng neân bieát laáy laïi, ñöøng ñeå maát soá tieàn aáy. Ñaây laø thôøi. Bí-soâ ni laø chì cho ni trong phaùp luaät naøy. Vua: Duø nam hay nöõ neáu ñöôïc quaùn ñaûnh ñeàu goïi laø vua. Ñaïi thaàn laø ngöôøi chaáp haønh chaùnh söï. Baø-la-moân laø quyù chuûng ña vaên.

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 9 140

Cö só laø keû taïi gia giaøu coù. Söù giaû laø nam, nöõ hay huyønh moân. Giaù tieàn y chæ cho vaøng baïc hay tieàn. Thuaän thôøi thanh tònh laø ñuùng lyù môùi ñöôïc nhaän. Tònh nhôn cuûa Taêng laø tònh nhôn cuûa ñaïi chuùng. OÂ-ba-tö-ca laø ngöôøi ñaõ quy y Tam baûo, thoï trì naêm hoïc xöù. Bí-soâ ni ñöôïc hai, ba laàn noùi laø hai, ba laàn noùi ra lôøi ñeå nhaéc ngöôøi chaáp söï. Boán, naêm, saùulaàn tuøy choã ñöùng im laëng: Noùi tuøy choã coù boán: Moät laø nhaø xöôûng nhö xöôûng laøm goám…, hai laø nhaø ôû, ba laø ñoàng ruoäng, boán laø cöûa hieäu. Laïi coù saùu laàn gaïn hoûi, nhö ngöôøi kia hoûi: “Coâ ñeán coù vieäc gì?”, ñaùp: “Vì vieäc aáy neân ñeán”. Ngöôøi kia laïi noùi: “Laønh thay môøi ngoài”, ñaùp: “Toâi vì vieäc aáy neân ñeán”. Ngöôøi kia laïi noùi: “Môøi coâ duøng côm”, ñaùp: “Toâi vì vieäc aáy neân ñeán”. Ngöôøi kia laïi noùi: “Môøi coâ aên baùnh”, ñaùp: “Toâi vì vieäc aáy neân

ñeán". Ngöôøi kia laïi noùi: "Môøi coâ duøng nöôùc", ñaùp: "Toâi vì vieäc aáy neân ñeán". Tuøy moät laàn trong saùu laàn hoûi ñaùp treân, Bí-soâ ni neân noùi ngay ñeán vieäc chính, khoâng ñeå cho hoï ñeà caäp ñeán vieäc khaùc thì khoâng goïi laø thieän haûo; ngöôïc laïi neáu Bí-soâ ni noùi töø töø ñeå hoï coù thôøi gian nhôù laïi môùi goïi laø thieän haûo; neáu ñöôïc y thì toát, neáu khoâng ñöôïc y maø quaù saùu laàn naøy ñeán ñoøi y cho ñöôïc thì phaïm Ni- taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Qua ba laàn noùi saùu laàn im laëng maø vaãn khoâng ñöôïc y thì Bí-soâ ni neân ñeán choã ngöôøi cuùng y, hoaëc töï ñeán hoaëc nhôø ngöôøi ñaùng tin ñeán töùc laø ñeä töû hay moân nhaân noùi cho ngöôøi cuùng y bieát roõ moïi vieäc ñeå hoï laáy laïi tieàn y ñöøng ñeå cho maát uoång. Ñaây cuõng laø caùch thöùc traû laïi cho chuû giaù tieàn y. Neáu Bí-soâ nhôø ngöôøi baùo cho thí chuû bieát roài, ngöôøi chaáp söï môùi ñeán noùi vôùi Bí-soâ ni: "Thaùnh giaû haõy nhaän giaù tieàn y naøy", Bí-soâ ni neân noùi vôùi ngöôøi chaáp söï: "Toâi ñaõ xaû giaù tieàn y naøy roài, oâng neân ñem traû laïi cho chuû y". Bí-soâ ni noùi nhö vaäy laø toát, neáu laáy giaù tieàn y thì phaïm Xaû-ñoïa. Neáu ngöôøi chaáp söï noùi: "Thaùnh giaû haõy nhaän giaù y naøy, toâi seõ ñeán noùi vôùi thí chuû cuùng y ñeå hoï Hoan-hæ". Tröôøng hôïp naøy Bí-soâ ni nhaän giaù y khoâng phaïm. Neáu Bí-soâ khoâng theo trình töï nhö vaäy maø nhaän laïi y thì ñeàu phaïm Xaû-ñoïa. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu ngöôøi laø thí chuû hoaëc laø söù giaû hoaëc laø chaáp söï, nhö phaùp nhaän ñöôïc y thì khoâng phaïm, khoâng nhö phaùp thì phaïm Xaû-ñoïa. Neáu ngöôøi laø thí chuû hoaëc laø söù giaû coøn phi nhôn laø chaáp söï, nhö phaùp nhaän ñöôïc y cuõng khoâng phaïm, khoâng nhö phaùp thì phaïm AÙc-taùc. Neáu ngöôøi laø thí chuû, phi nhôn laø söù giaû, phi nhôn laø chaáp söï gioáng nhö treân phaïm

AÙc-taùc. Neáu ngöôøi laø thí chuû, phi nhôn laø söù giaû, ngöôøi laø chaáp söï cuõng nhö treân phaïm Xaû-ñoïa. Neáu phi nhôn laø thí chuû hoaëc laø söù giaû hoaëc laø chaáp söï gioáng nhö treân phaïm AÙc- taùc. Neáu phi nhôn laø thí chuû, hoaëc laø söù gia, ngöôøi laø chaáp söï gioáng nhö treân phaïm Xaû- ñoïa. Neáu phi nhôn laø thí chuû, ngöôøi laø söù giaû, ngöôøi laø chaáp söï gioáng nhö treân phaïm Xaû-ñoïa. Neáu phi nhôn laø thí chuû, ngöôøi laø söù giaû, phi nhôn laø chaáp söï gioáng nhö treân phaïm AÙc-taùc. Neáu Bí-soâ ni xin giaù tieàn y töø phi nhôn thì phaïm AÙc-taùc, nhaän ñöôïc y thì phaïm Xaû-ñoïa. Xin giaù tieàn y töø loaøi roàng thì phaïm AÙc-taùc, nhaän ñöôïc y thì phaïm Xaû- ñoïa. Neáu Bí-soâ ni gôûi thö hay sai söù ñeán xin giaù tieàn y thì phaïm AÙc-taùc, nhaän ñöôïc y thì phaïm Xaû-ñoïa. Khoâng phaïm gioáng nhö treân.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.